

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Inspețiunea scôlelor.

Vom lua rënd de rënd la analiză lucrările congresului didactic, care s'a ținut în zilele acestea în capitala țerei noastre spre a ține publicul nostru în curent cu ideile dezvoltate în acel congres didactic.

Cei mai eminenti bărbați de scôlă au luat parte la desbaterile din acele conferențe didactice și cei mai distinși bărbați de scôlă și-au spus ideile și experiențele, și-au descoperit intențiunile pentru consolidarea scôlei naționale în mileniul al doilea.

La locul acesta ne vom ocupa cu tema: inspețiunea scôlelor.

Nu mai încapă nici îndoială, că dacă vom progresul scôlei, trebuie să exerciăm o inspețiune rațională, dară severă.

Chiar și omul cel mai conscientos pôte greși, și inspețiunea e chemată să observe greșela și să o îndrepte; e de tot binefăcătoare inspețiunea însă acolo, unde învățatoriul numai de silă își face datorința.

Congresul din cestiune și la această temă a purces din punct de vedere al statului, și aici s'a dat manifestare atotputerniciei statului.

Inspețiunea asupra scôlelor poporale cade în competența statului, inspețiunea locală are numai caracter tehnic.

Inspețiunea în comitate să fie uniformă, statul să aibă datorința a califica inspectori de scôle în mod suficient, a-i dota, și apoi a lua măsuri, ca inspețiunea să se facă regulat.

Inspectorul regese de scôle să fie supus la examen special pentru acea chemare.

Aceste sunt punctele cu privire la scôlele poporale.

La inspețiunea asupra scôlelor medii s'a accentuat formalismul, care de multe ori omorâ posibilitatea de a se face ceva. Organele chemate cu inspețiunea în scôlele medii prea mare corespondență poartă, ceea-ce îi împedecă în inspecționarea mai dêsă a scôlelor.

La obiectul acesta a vorbit consilierul ministerial Klamarik, care e referent în afacerea scôlelor medii.

În primăvera acestui an consilierul acesta a fost atacat și în parlament și în presă, că nu e om de destulă fiduție în cele ale curentului actual, nu e destul de aderent al magiarisărei.

Câtă nedreptate s'a făcut prin acea învinuire acestui vechiu amplotat din ministeriul de culte, se vede din declarațiunile lui făcute în ședințele congresului didactic.

Consilierul ministerial Klamarik a accentuat mai ales și mai ales importanța inspețiunei în scôlele naționale confesionale, sau în limbajul domnului consilieriu vorbind, în scôlele confesionale susținute de naționalități, căci aceste scôle sunt pericol pentru stat (mert ezekben az iskolákban veszedelem rejlik az államra.)

Din gura cea mai autoritativă s'a rostit deci în fața lumii sentința, că scôlele susținute de naționalități invôlvă pericol pentru stat.

Nu știu ce vor dice la această enunțiaune poporele din patrie, cari mai țin la naționalitatea lor, și la scôlele lor confesionale, nu scim ce vor dice Sașii și Sârbii, cari de un timp încôce cochetază cu curentul de aji, noi Românii aflăm, că acea enunțiaune semioficială este denunțiaune, și un program radical, de a lua din mânilor confesiunilor scôlele medii.

Domnul consilieriu în durerea sa a mai observat, că deslegarea corectă a acelei cestiuni nu se va puté face în curënd.

Stăm deci în fața unui curent fâțiș dușman scôlelor noastre medii, și în fruntea curentului aflăm pe primul amplotat din sinul ministeriului, care își frământă creerii, și nu află căi și mijlôce să scape statul din pericol: Să delătura scôlele medii confesionale.

Vaticanul și noi.

Cetind în diarul „Timpul” dela 19 Iunie sub titlul „Chestia metropolitului în străinătate”, câteva pasagii dintr'o scrisôre primită dela Roma de

cătră un cetățen din Bucuresci, am rămas uimit de preocupățiunea cardinalilor din Vatican. Din acele pasagii se vede clar cumcă catolicii nu vor să ne lase în pace; ca unui ce pescuiesc în apă turbure, ei caută și așteptă momentul bine venit să se arunce asupra răsăritului. — Curcanii din Roma, își lungesc nasul, se umflă în pene și își desfășură coșile, pregătindu-se a face rotiri cu huruituri, dar cum în țara noastră, oportunitatea nu le va fi sôfă nici odată, rotirile și huruiturile lor vor trece făcând numai un sgomot în aer, ér ei vor rămâné ca în totdeuna, cu sacul gol, privind și sorbind cu ochii și înghițind în sec.

Papa în consistoriu secret, vorbesce într'una despre biserica răsăritului, ér cardinalii povestindu-și unul altuia, despre l'indicibile scandalo al bisericei române, merg cu naivitatea până a dice, că așteptă numai convertirea metropolitului Miron din Transilvania, căci dl Sturza ar primí cu plăcere primele oferte ce i-s'ar face pentru o unire cu Roma și pentru trimiteră unor episcopi din biserica Romei, cari să măture murdăriile bisericei bucureștene.

Nu știu, nu vëd bine, nu aud bine, sau că ochii și urechile mele nu se pot obicinui cu așa ceva. Dar ce e și mai mult un cardinal ar fi spus că nu este cler mai stupid, mai lacom, mai ignorant decât clerul din România și că cu cinci, mult șase milioane, el ar face pe toți călugării din România, începând cu episcopii și arhieriei, să devină mai catolici decât Papa... — O! Acesta însemnă, că venerabili, cutezători în totdeuna, acum însă în setea lor de a-și întinde dominațiunea și-au pierdut bunul simț. Până unde veți merge ôre, prea sfinților? Și până când veți abusa, și vë veți bate joc de cei pe cari îi credeți slabi și neștiutori?

Că Sanctitatea Sa Papa se ocupă de biserica răsăritului, acesta nu e ceva nou; și predecesorii Sanctității Sale au făcut același lucru în tôte timpurile. Acesta o scim și nu ne surprinde; liber este fie-cine să gândească ori-ce și

să-și facă socotelile cum îi cere inima! Un lucru e hotărît: noi nu voim să admitem nici una din inovațiile bisericei papale și între altele, mai ales dogma infalibilității și a existenței uai cap vëdut al bisericei, așa cum îl înțeleg latinii. Și tocmai aici e buba.

Pentru noi, ortodoxii, biserica nu este triumfătoare aici pe pământ, pe care n'avem și nici putem a-l stăpâni în veci, ci numai luptătoare și așteptăm încununarea operei mântuirii cu anexa credinței adevărate și faptelor noastre bune din această viață dincolo, în imperiul cêrului. — Pentru noi autoritatea supremă în biserica de acum este numai Sinodul general, care decide și în materie de dogme; ér sinode generale dișe și ecumenice, avem până astăzi numai șapte, cari și sunt recunoscute de întreaga biserică. — Deci domnia tiranică a unui om pământén, a unui muritor, sub mantia sacerdotală asupra lumii, fiind contrară învățăturilor lui Iisus, contrară Stei Scripturi și tradițiunei apostolice, este ori producțiunea unui creier atrofiat, ori cu urmărirea unor scopuri lumesci, se uită că e o aberațiune.

Ceea-ce n'au făcut Elbreii în statul lor teocratic, — căci altul era arhierul însărcinat cu serviciul divin, cu cultul la ei și altul era conducătorul poporului în timp de pace și de războiu, — aceea au voit și vor să facă preoții apuseni: de a întruni în persôna Papei tôte puterile din ceriu și de pe pământ. Trecutul lor probază acesta.

E, o recunoscem, o stare anormală la noi astăzi. Biserica trece prin grele încercări. Să vede că Dumnezeu ne cêrtă pentru lămurire. Nu pricepem însă cum își închipuiesc cei dela Roma, că în persôna unui singur om, în persôna dlui Sturza, ori chiar a câtorva s'ar concentra credința întregului popor românesc! — Cei-ce au o astfel de idee însemnă, că și-au format o numai după observarea proprie și că nu știu nimic, dar absolut nimic, despre caracterul și trecutul poporului român.

Credința pe care o avem și astăzi l-a păstrat pe Român, l-a făcut să

FOIȚA.

Negutătorie comună.

(Urmare.)

Țeranul este ușor sedus de acesti samsari, cari știu să-și laude marfa lor, și în adevăr prețul mărfurilor dela samsari se părea a fi convenabilă, dar dacă iei în considerare calitatea mărfurilor, atunci e destul de mare prețul, căci marfa este foarte proastă. Dintre multe falsificări de mărfuri înșirăm aci unele:

Făina se amestecă cu cretă, gips (ip-sos) și sulfat de barit. Bobul de cafea este amestecat cu bôbe de fasole și bôbe artificiale de scrobélă. Dacă se pune atare cafea în apă atunci bôbele false se disolvă și se cufundă. Cafea și piper măcinat este amestecat cu fel de fel de substanță fără valôre, așa că nici odată nu e bine a se cumpăra marfă de felul acesta măcinată, căci aci e mai greu a observa șarlatania. Chiar și săpunul e falsificat. Se vinde săpun care conține peste 60% apă, afară de această săpunul se amestecă cu cretă, pământ, petră acră,

cartofi și altele. Așa un săpun falsificat pe lângă că e prost și nefolositor mai e și scump.

Cu deosebire la sêmânturi se practică această șarlatanie, și la sêmânturi nici nu se pôte cunoșce acesta decât foarte cu greu și târziu.

Negustorii fără consciința amestecă sêmânta cu sêmântă de erburi sêlbatică, cu sêmântă veche, cu năsip și alte lucruri cari măresc greutatea. Aceste falsificări făcute cu intențiune adese ori sunt pe jumătate din sêmânta adevărată, așa că dacă cine-va ajunge de cumpără dela atari negustori sêmântă, el cumpără numai 5—6% sêmântă adevărată, restul e gunoi, s'au năsip. La cumpărare de sêmântă omul trebuie să fie de tot precaut. Sêmânturile de erburi recomandate des de negustori nu trebuiesc cumpărate. Atari sêmânturi de erburi foarte adese-ori sunt amestecate cu sêmânturi nefolositoare, de exemplu sêmânta de mohor sêlbatic și alte sêmânturi stricăcioșe, cari rămân pe urma grâului când se cerne, se adună, se amestecă și se vinde cu bani scumpi. Probele ne-a arêtat că din sêmânturile cumpărate cea mai mare parte este sêmântă de erburi sêlbatică adunate din păduri. Sunt negustori de sêmânturi, cari plătesc pentru păduri mii de florini, pe an numai să îi lase să adune sêmântă. Cumcă

sêmânta adunată din păduri, nu crește sau mai bine diș nu produce dacă se sêmână pe câmp, cred că ori și cine o va concede. În toți anii înainte de sêménat se pôte ceti despre prețurile sêménțurilor destule recomandățiuni.

Așa ceva totdeuna se pôte, fiind-că neștiința și necunoscerea în ce privesc cumpărarea de sêménță este nesigură chiar din partea negustorilor mai mici și cu atât mai puțin din partea țeranilor. Așa de exemplu se pôte ceti des despre o sêménță de trifoiu uriaș, care crește și în pământul cel mai serac și se pôte cosi de trei ori în o vară, jumătatea de kilogram nu costă mai mult de 1 fl. 50 cr. Acesta nu este altceva decât trifoiul nostru, care crește sêlbatic prin tôte locurile și care nu e bun de nimic, căci îmbêtrânit se înlemnesce, ba flôrea lui dacă se usucă respândesce un miros foarte greu, așa că vitele îl mănâncă foarte anevoie. La alt loc cetesci: Napi uriași de Anglia, napi regali de Schottlanda, cari în timp de 14 sêptămâni ajung la greutatea de 7—8 kgrame, și din care sêménță 1/2 kgr. nu costă decât 3 fl. Acestia nu sunt alții decât napii (sfecla) cunoscuți deja pe la noi, a căror sêménță în ori ce prăvălie nu se vinde mai scumpă de cât 49 cruceri 1/2 kgr.

Mai mari isprăvuri se fac la cereale, acolo fie-care caută a scôte pentru grâul sau ovêșul lui fel de fel de numiri atrăgătoare. Așa poți vedea: Non plus ultra, Neintrecut, Încântat, cel mai fin, grâu imperial, orz regal, ovêș triumf, trifoi uriaș și altele, dar nici prețurile nu sunt mai pe jos. Cum de esagerate sunt prețurile putem vedea de acolo, că un negustor de sêménțuri vinde kgramul din ovêșul triumf cu 2 fl. 50 cr. altul cu 1 fl. 50 și al treilea cu 80 cr. la cel dintâi s'ar veni maja cu 250 fl. la al doilea cu 150 fl. și la al treilea cu 80 fl. pe când ovêșul obicinuit se vinde cu 3—4 fl. maja.

Noutăți de felul acesta trebuiesc supuse mai întâi unei încercări de mai mulți ani, spre a se vedé dacă în adevăr merită ca să fie cumpărate. Agricultorii cari nu au bani de lăpêdat să nu fie nici odată seduși a târgui așa ceva, ci să aștepte, până se va adevêri valôrea acestor noutăți. Agricultorii din Porumbeni au făcut adese-ori experiențe triste la procurarea de sêménțuri; ei cumpărau de obicei dela samsari și negustori de a două mână. Samsarii de regulă vënd sêmântă veche neroditoare și neadeverată, nu arare-ori vënd ei sêmânta pe care negustorii cei adevărați o aruncă ca

trăască, ér el cu inima încălđită de această credință, 'și-a apărat națiunea în contra tuturor cutropitorilor. Tot astfel va face și în viitor, conservând la rândul său depositul sacru care îi prelungește viața și-l face astfel să jöce și el un rol în istoria lumii.

Dacă în trecut, o parte din Românii din Austria sau unit, știm noi și știe totă lumea, că numai de voie n'au făcut această, ci siliți, apăsați și persecutați de morțe. — Noi deplângem sörtea fraților nostri, căci acea unire n'a fost ca între doi contractanți, cu drepturi și datoriri egale, ci sub formă de unire, a fost înghițire.

În România bărbații de stat pe rând, și cu concursul adunării naționale conduc destinele țerei. Imediat ce vre-unul iese din sfera sa, e tras la răspundere. Țara schimbă ministrii la noi, nu ministrii țara; se o știe sfinții din Vatican.

Ori cine în țara românească, fie ministru, prelat, preot ori simplu cetățen, căruia i-ar trece măcar prin minte, prin un tērg rușinos, adoptarea unei alte credințe de cât aceea, pe care am moștenit-o delă străbunii nostri, pentru noi s'ar asemăna copilului rēuticios și crud, care drept răspătire, ar sângera sinul mamei, care l'a purtat și peptul ce l'a alăptat. Un asemenea om ar profana, călcând cu piciorle pământul scump al patriei, și cenușa lui chiar, în acest pământ, ar strica odichna vecinică a părinților nostri.

Cum că clerul nostru a fost în ignoranță până acum, nu dicem nici noi contrariul. — Dar cauza adevărată a ținerii clerului în ignoranță au fost tot nădrăvăniile sfinților sacerdoți latini, cari în unele timpuri au avut nesce purtări atât de nedemne, în cât a făcut pe totă lumea să-i urască; iar ținerii nostri, cari 'și au făcut studiile în părțile apusului, au împărtașit cu lumea de acolo acea ură, care li s'a imprimat așa de adânc, se vede în inimă, în cât au transportat-o și în țară la noi; de acolo, acea idee de răi reprezentanți ai bisericii s'a făcut în România prejudițul ömenilor politici, recrutați din tinerii despre cari am vorbit mai sus. De aici se explică pentru ce biserica noastră până acum a fost mai totdeauna lăsată la o parte, ér clerul neîngrijit și materialmente și moralmente desconsiderat, ba și ridiculizat fără de vină și fără motive nedându-se bisericii ce-i trebuia; mai mult încă, luându-i-se și ceea ce avé, cu toate că ea fu scutul neamului nostru. — Unii au mers încă și mai departe, dicend că nu le trebuie biserica, nu le mai trebuie religione. — Eu unul nu mă pot deprinde cu ideea, că firea ömenescă s'ar putea vre-odată schimba, — și dacă chiar este imposibil această, atunci de sigur lipsa reli-

nefolositoare și fără valöre. Ér negustorii de a döua mână vënd adese-ori sémântă rea fără scirea și voia lor, ei o procură dela negustorii cei mari cu un preț scăđut, aceștia o vënd cu un preț scăđut numai ca să scape de ea, nu döc că ar fi bună. Cu totă bunăvoința ce o au, ei tot nu pot cumpăra sémântă bună, fiind-că le lipsesc cunoscințele necesare în privința acestei, și afară de acesta negustorii aceștia de a döua mână fac negoț cu sémântă numai în mod lateral, ei se ocupă cu alte articole, de care are țeranul mai des lipsă, sémântă se trece la ei förte puțină de aceea ei se ocupă mai mult fără voie de vëndarea ei.

În timpurile mai noi agricultorii au început a-și procura sémântă de lipsă dela acei negustori, despre cari au cetit în gazete, că au încheiat convențiuni cu institutul de examinare pentru sémânturi în urma cărei convențiuni ei se obligă a garanta cumpărătorilor pentru veritabilitate și rodire (incölțire). Sémântă cumpărată încă n'a fost totdeauna coreșpundătoare și despăgubirile cerute n'au fost recunoscute din partea vëndătorilor.

Prin convențiunea încheiată cu institutul de examinare nu s'a dat la nici un cas garanția pentru sémântă bună, nici chiar atunci, când proba trimisă din partea negustorului,

giunei ar lăsa un gol în sufletul ömesc, gol care cu nimic nu s'ar mai putea umplea. — Urmază deci, că înălăturarea unei confesiiuni, face loc alteia, — și dacă n'aș fi Român, aş dice: să lăsăm să vie romano-catolicii măcar pe un timp determinat, pentru ca să vädă Românii rezultatul nenorocit al indiferentismului pentru biserica noastră. — biserica ortodoxă de răsărit... — Nu e dar de mirare, că acum ömii nostri de stat, se culegă astfel de röde cam duple cum le-a fost și plantațiunea.

Dumnezeu, însă știe ce face, El nu 'și lasă biserica părăsită, așa că unii ömeni luminându-se acum, au început să se convingă că ura și disprețul clerului la noi e ceva exotic. — Aș dori din inimă ca toți Românii să se convingă despre acest adevăr, — și am dulcea speranță că va fi; căci în adevăr, pe cât de dăunătoare a fost majoritatea clerului apusan în diferite timpuri, pe atât de folositor a fost pentru noi fără îndoială, clerul nostru.

Păcatul nostru dacă pöte fi păcat mare, este acela, că tot ce avem dăm pe față: credință, indiferență, gândire, simțire, iubire, dispreț, fapte bune, greșeli, slăbiciuni, fapte rele. etc. — Caracterul romano-catolicilor pöte că e altfel; lumea este în stare să judece ce pöte fi mai periculos. — Onorabili constanți din Roma vorbesc încă și de inconstanța monachilor din România. — Dacă pădure fără uscături nu se pöte, nu monachismul din România va face o excepție. — Promit în viitor, a vorbi și despre acest lucru, precum și ce folos a adus bisericii române și țerei, acești taxați ușuratici, cari cu faptele lor töte pot fi considerați ca ingeri în fața celor cei gratifică cu astfel de insulte. — Dacă Dumnezeu astăzi ne cęrtă, nu este permis ori cui, fără nici un drept, a ne insulta pe noi și instituțiunile noastre. — *Quod licet Jovi, non licet bovi!*

(„Timpul“)

Manole.

Partida poporală.

(L. T.) Dintre partidele politice la o însemnătate mai mare și într'un timp relativ scurt s'a avęntat partida clerului catolic, numită „partida poporală“. Însemnătatea această o asigură tocmai speranțele, ce le legă massa poporului de rezultatul scopului ce urmăresce. Partida poporală s'a format, înțărît și organizat după introducerea legilor politice-bisericesci și pe stindardul partidei strălucesc devisa: „Abrogarea legilor politice bisericesci“, devisa ce indică destul de învederat ținta, la care tinde această partidă politică.

a fost examinată din partea institutului, căci e cu neputință a examina totă sémântă ce o are negustorul în deposit și a o avé în continuu sub supraveghiere.

Institutul de examinare de aceea nici nu concede negustorilor de sémântă ca să declare că ei sunt sub controlul acestui institut, sau ca ei să folosescă pentru reclame părerea dată de institut. Institutul de examinare examinează pentru negustori numai proba de sémântă ce i se trimite și își dă părerea numai pentru această, pentru sémântă, care o are negustorul în deposit de sine înțeles că nu se pöte pronunța, cu atât mai puțin despre acea care s'a trimis deja cumpărătorilor, căci un negustor pöte trimite spre examinare la institut o sémântă bună și adevărată drept probă, pe când acasă în prăvălie pöte să aibă sémântă pröstă. Dacă vréu agricultorii să-și procure sémântă bună și adevărată, atunci trebuie să între ca membrii la o societate agricolă sau de consum și în unire cu toți să procure o cantitate mai mare de sémântă și să cęră o garanție öre-care dela negustor. Marfa sosită odată 'și-o pot ei ușor împărți.

(Va urma).

Cine dintre viețuitorii de astăzi mai h-siteză a crede, că totă politica bisericescă, câtă s'a făcut de vre-o câțiva ani încöce, s'a făcut exclusiv numai și numai la comanda și în hatărul jidovimeii. Favorul acesta acordat jidovimeii sub diferite forme de adevărat liberalism au dat în deosebi stării financiare misere din Ungaria un lustru mai strălucitor, însă numai vremelnic.

Introducerea legilor politice-bisericesci e prin urmare, deși numai indirecte, opera politiceii jidovescii, partida poporală duce o luptă fățișă în contra guvernului actual ca protector al elementului jidovesc, și pretinde abrogarea legilor contrare principiilor creștinismului, prin urmare partida poporală luptă, — deși numai indirect — în contra elementului jidovesc. Concluziunea naturală din aceste ar fi, că partida poporală e o partidă antisemită, ca bună öră cea din Viena.

Nu va fi fost tocmai neînsemnat numărul acelor indiviđi, cari în urma combinațiunilor politice au ajuns la această concluziune. Prin introducerea legilor politice bisericesci biserica noastră ortodoxă ca biserica genuină, a suferit cea mai crudă lovitură, prin introducerea növelor legi clerul nostru ortodox a fost în primul loc și în modul cel mai arbitrar despoiat de aproape töte venitele sale, cari îi asigurau o modestă existență. prin urmare noi suntem dușmanii cei mai neîmpăcați ai legilor bisericesci, și am dovedit o această totdeauna când numai ni s'a dat ocaziune. La ce se mai amintim, că suntem inimiți pronunțați ai elementului jidovesc, acest mănunchiu de putregaiu al societății ömescii și că luptăm pe töte terenele contra lui și a tot ce e opera lui.

Comparând cele ăse mai sus s'ar părea, că politica urmărită de noi în unele privințe e identică cu cea a partidei poporale, deci în consecință n'avem decât să ne dăm mână cu partida catolicilor, ca astfel mai curęnd și cu succes mai strălucit să ajungem la rezultate reale ale politiceii noastre.

Ți-se pare numai! Noi însă, cu töte că partida poporală amenință în tot momentul cu morțe actualul guvern, care totodată e și contrariul nostru, cu töte că și-a scris cu litere de aur pe flamura sa devisa: abrogarea legilor bisericesci, care devisa în cele din urmă e și axioma noastră politică, cu töte aceste dicem, noi am păstrat o rezervă cuvenită față de partidă poporală, am aprobat multe din vederile ömenilor ce o inspiră, dar nu i-am declarat nici când dragoste, provenită din prea marile simpatii, ce am avea față de densa. Nu am făcut-o această, deöcece în internul nostru nutriam o nedumerire, care nu ne-a lăsat să o facem. Dacă însă cine-va și-a făcut când-va iluzii despre o eventuală acțiune comună din partea noastră cu partida poporală în vederea aceloră și scopuri ce urmărim, apoi acela amar s'a înșelat. Din contră noi, cari totdeauna am avut o nedumerire în sufletul nostru suntem în plăcută poziție de a aręta tuturor, că noi nu ne-am înșelat, nu, căci nedumerirea noastră o confirmă chiar organul cel mai acreditat a respectivei partide, adevă „Alkotmány“ în primul său de Sămbăta trecută. Etă ce dice numai diar: Mai întâi constată cu durere că astăzi în Ungaria elementul jidovesc ocărmuesce negenat de nimenea pe töte terenele vieții statului nostru, fără ca aroganța și obrăsnicia această a lor să provöce un spörit de reacțiune în adevărații patrioți magiari. Până acumă încă nu s'a pornit vre-un curent antisemit dar' dacă jidovimea va continua pe calea apucată „Alkotmány“ nu garantéză, tocmai de aceea la sfęșitul articolului le dă (jidovilor dela guvern) următorul binevoitor sfat: „Și dacă le putem ceva recomandă atunci această singură e, ca să-și schimbe tactica lor de luptă, căci cei drept partidă poporală nici când

nu va fi antisemită, fiind-că nu pöte fi, se vor găsi însă aderenți de ai ei, cari nu vor mai asculta de paciniciile ei conducători, ci perđend dinaintea ochilor scopul sânt pentru care luptăm se vor infuria în urma purtării arogante și agresive a jidovimeii. Și atunci pöte nici chiar intönarea continuă a principiilor liberale nu va fi suficientă pentru mântuirea lor“.

Partida poporală deci nici când nu va fi antisemită, căci nu pöte fi în urma intereselor ei mai înalte. Etă o declarație dintre cele mai categorice, etă o mărturisire spusă chiar de organul partidei.

Partida poporală deci nu dă se înțelegem, că ajungend vre-odată la guvern, va da tot acel teren influenței jidovescii, demoralizării, ca și partida liberală de adi.

În sensul acesta ni-se explică deci declarațiunea categorică a partidei poporale, a nu fi antisemit, însemnăză a adera la corupțiunea de adi, care e opera jidanilor și a influenței presei jidovite.

Pe lângă această se nu uităm încă o declarațiune tot atât de prețioasă pentru noi Românii.

Din incidentul congresului didactic, care s'a ținut zilele trecute în Budapesta învęțătorii catolici au ținut și ei un congres special. În acel congres un dignitaru bisericesc a accentuat mai cu aplomb decât presa chiar rolul de magiarisare al învęțătorilor catolici. A fi catolic în Ungaria e identic cu a fi magiar.

Venind deci la guvern partida catolică, care nu pöte fi antisemită în sensul care noi îl dăm antisemitismului, pe lângă corupțiunea de adi, în cele naționale noi am fi și mai asupriți, căci a fi catolic însemnăză a fi magiar.

Nu ne-am putut deci încălđi pentru partidă catolică până acumă, mai puțin o vom face această în viitoriu, căci tare ne temem că pe lângă rēul de adi, care e opera calvinismului lui Tisza, se va mai adauge un mare rēu sub flamura partidei poporale, sub cea a catolicismului.

Tocmai din motivul acesta ne ocupăm de prim articolul „Unirei“ din nr. ei cel mai recent întitulat „Pasivitate absolută? În partea primă a articolului constată, că deși la noi s'a proclamat pasivitatea absolută față cu alegerile dietali, în cele mai multe locuri nu se observă acest conclus și în consecință această o atribue lipsei de organizație internă. Am proclamat pasivitatea, dar' nu ni am organizat și urmarea e, că pe timpul alegerilor poporul nostru în masă votéză pentru candidații guvernului sau ai altei partide politice.

„Fapta această — dice „Unirea“ — din șirul faptelor esistente nu va putea să se stęrgă prin negări, cari s'ar îmbrăca în haina de articli de jurnale“.

Stăm deci în fața unui fapt împlinit, care nu se mai pöte nega și întortochea. Noi poporul român suntem incapabili pentru politica de pasivitate în lipsa organizației noastre interne. Tot atât de incapabili ne-am dovedi de ocamdată și pășind la activitate în fața măsurilor diferite, de cari se folosesc guvernul pe timpul alegerilor. Ce trebuie deci să facem? Dintre döue rele alegem pe cel mai puțin rēu. Decât să votăm cu cutare candidat din ori ce partidă mai bine ne abținem dela vot, îndemnând cu totă țaria convingerii noastre și pe alții a face asemenea. Și dacă ne succede a împedeca pe cineva dela urnă e bine, dacă nu cel puțin în sufletul nostru vom fi liniștiți în credință, ca ne-am salvat consciința de români adevărați. Noi credem, că acesta e principiul cel mai sănătos; nu astfel însă crede „Unirea“. Ea după ce ajunge la concluzia, că la noi pasivitate absolută nu există dice la sfęșitul articolului amintit: *Vrdeant consules*, ca în cercuri electorale unde

vor fi candidați și de ai partidel populare poporul român se voteze cu acestia, căci acestia vor nimici gu vernul și a legilor aduse de el.

Da! partida poporală poartă pe stindardul ei divisa: abrogarea legilor politice bisericești aduse de guvernul jidovit, dar aceiași partidă poartă tot pe același stindard, numai pe partea cealaltă declarația: *Partida poporală nici când nu va fi antisemită, fiind că nu poate fi.* Notăm încă odată antisemitismul după cum îl înțelegeam noi. Se poate un contrast mai pronunțat ca acesta.

Purcedând noi conform principiului propagat de „Unirea” am venit în conflict cu adevăratele interese ale poporului nostru luând dintr-o dăruire rele, pe cel mai rău.

Ținuta celor dela „Unirea” ni-o explicăm numai prin faptul că ei deja de mult așa cu înecul și pe nesimțite au început a confunda și a identifica tot mai mult interesele noastre naționale, cu cele ale bisericii catolice, pentru cari interese speciale „partida poporală nici când nu va fi antisemită, căci nu poate fi”.

Experiența făcută în decursul timpului ne îndemnă a nu crede așa ușor și mai ales omienilor de aceea, cari totdeauna mai au și alte interese.

Noutăți.

Visită imperială. După unele sciri eșite din cercurile curții imperiale Maiestatea Sa împăratul Germaniei, *Wilhelm al II* va face cât mai curând o vizită Augustului nostru împărat *Francisc Iosif I* și de aici împreună vor trece Leita venind la Budapesta pentru de a vizita expoziția millenară. În onoarea înaltului oșpe se va aranja o vânătoare splendidă. Țiua sosirii încă nu se știe.

Cătră credincioșii români gr. catolici. „Când altea Sa Rudolf, clironomul nostru preaiubit a murit așa de neașteptat, am decis, ca se zidim o biserică votivă, drept expiațiune pentru morțea lui cea dură. În această biserică se se înalte rugăciunile noastre cătră Domnul, ca el se depărteze în viitoriu toate loviturile de acest fel de la preainalta Casă domnitoare.

Iubiților creștini! Spre acest scop nobil cerem dela Dvostre forțe puțin, și nici acesta nu cereasplăta dela Dvostre millenare.

Cu ocaziunea serbărilor millenare am arangiat și noi o expozițiune etnografică în muzeul național. În această expozițiune etnografică veți vedea armele, vestimentele, vasele, țeii s. c. l. ale tuturor popoarelor din țările cele mai depărtate ale pământului. Obiectele sunt trimise din partea misiunilor creștine de pe tota fața pământului. Dacă veniți în capitală, numai aceea o cerem dela Dvostre, să căutați și expozițiunea noastră, care vestese mărirea bisericii creștine în modul cel mai acomodat.

Ca se vă înlesnim cercetarea expozițiunei etnografice am statorit prețul de intrare în 15 cr. până ce la alții mai avuți, cari vin singuratici 30 cr. Ca se vă câștigați acest favor trebuie se vă însinuați la parochul Dvostre competent.

Cunoscem poporul român gr.-cat. și șcim, că nici când n'a detras banii săi dela scopuri așa de nobile și bine plăcute lui Dumnezeu.

Veniți și cercetați expozițiunea noastră etnografică toți cei ce sunteți în stare să veniți la expozițiunea din Budapesta. Din banii strânși vom dădi în curând biserica votivă „Rudolf” spre bucuria marelui rege și a înaltei casei domnitoare.

Dău va răsplăti fiecare cruceriu dat din bunăvoință.

În numele comitetului pentru edificarea bisericii votive „Rudolf”. Const. Schuster, Dr. Alesandru Wekerle, președinti; Dr. Albert Breznay, Antoniu Ribényi, președinti ai comisiunei executive; Ludovic Oziklai, Maxim Gesztessy, notari referenți.

Nu ne surprinde de loc faptul, că cerculariul de față este adresat numai cătră clerul gr.-cat. ca mai patriotic, căci noi totdeauna am fost și suntem prezenți de misiunari catolici chiar și din „umbra columnei lui Traian” ca neloiali și puțin cre-

dincioși statului. Suntem curioși a ști, că ce anume obiecte au adus și spus spre vedere publică misiunarii, de categoria acestora, de prin țările creștine nepapistăse pe unde le-a succedat a tulbura apa, ca așa mai ușor să potta pescui după interesele lor personale.

Inspector din deputat. Deputatul dietal, de naționalitate român, și preot greco-cat. în diecesă Orădiu mari, Silviu Rezei și-a depus mandatul după un serviciu îndelungat adus cu credință guvernului și drept răsplătă este denumit ca inspector scolar. Silviu Rezei ar fi meritat și mai mult.

În cercul vedut Teica mare își va pune candidatură, după cum aflăm din foile guvernamentale, Tisza Kálmán jun. fiul „sărbătorii de naționalități”.

Musical. Resultatul concursului anual de „Compoziții musicale” cu premii, ținut de dl Z. Dimitrescu, editor și imprimator de Note musicale în București, calea Victoriei, 117, este:

S'a decernat premiul al II-lea dlui K. R. Karrasz, organistul sinagogei centrale și maeștrul corului român din Timișoara (Banat) compoziției dsale intitulată: „Dulce glasul tău” romanță pe 4 voci cu text în românește.

S'a acordat premiul al III-lea tot la cel de mai sus, cu romanța „Consolarea”.

Mențiunea de onoră clasa I-a s'a decernat dlui: Carol Decker profesor de piano și violă din Iași, cu „Sărba colporterilor”. Mențiunea de clasa II-a dlui Antonio Cirillo profesor la conservatorul din Iași, cu compoziția: „Marș triumfal”.

Mențiunea a III-a și premiul I-ii s'au casat din cauza că, nu au fost concurenți.

Sperăm în viitorul concurs la o reușită mai bună, căci dl Z. Dimitrescu va da premiile în bani, er nu în obiecte.

Compozițiile premiate se află sub tipar și la Septembrie vor fi puse în vânzare.

Așteptăm apariția lor, pentru a putea aprecia, starea noastră de cultură musicală.

Grozavă dramă familiară. Proprietariul, Ioan Banchel din comuna Udvard după-ce și a omorât Luni dimineața într-o familie, s'a sinucis. Prima dată a tras cu revolverul asupra nevastei sale, apoi pe rând asupra celor cinci băieți și pe urmă s'a îndurat și de el. Motivul, care l'a îndemnat la fapta acesta înspăimântătoare, care a umplut de scârbă și groză tot sufletul de creștin, se dăce a fi terna, că a dă mână va rămânea pe drumuri în grad mare.

Multe și grozave sunt urmările acestei patimi urite.

S'a aruncat în Dunăre. Cine? Harang Pál, care în calitate de oficial postal a delapidat vre-o câteva mii de florini. A fost judecat la cinci ani odihnă, lui însă urându-se cu viața acesta ticălosă s'a aruncat de pe țermul „Francisc Iosif” în Dunăre și s'a înecat. Din incidentul acesta dureros s'au tras clopotele după („Harang”).

Ereri de tipariu. În articolul intitulat: „Limba română la gimnaziul de stat din Sibiu” publicat în numărul nostru trecut, s'au strecurat o mulțime de ereri de tipariu, dintre cari pe acelea, cari alterează înțelesul, ne ținem de datorință a le corege. Astfel:

În alinea: Nu putem trece cu vederea etc. la sfârșit se se adaugă: „în limba română”.

În alinea: Cu acestea etc. în șirul al 3-lea se se cetescă: „de diferite orduri de ambe secele”.

În alinea: Etă dar cum sunt etc. după cuvântul sunt se se adaugă cuvântul tractate naționalitățile etc.

În alinea: Ca manuale (de limba română) etc. la Șoimescu în loc de Cațilina se se cetescă *Catilina* și la Euripide în loc de: Higiene se se cetescă: *Ifigenia în Aulida*.

În pasagiul: Cu toate acestea etc. în șirul penultim se se cetescă „majoritatea scolarilor români gr.-ort. față de cei gr.-cat.”

În pasagiul: Ar mai fi etc. în șirul al 8-lea se se cetescă: atari mijloace ne sunt destul de bine cunoscute etc.

În pasagiul: De altcum noi am dori etc. cătră fine se se cetescă: prin cari s'au înființat ș. c. l.

Celelalte ereri mai mărunte, rugăm pe P. St. cetitori a le trece cu vederea resp. a le corege înșiși, nefiind de atari încât să al tereze înțelesul ideii despre care se vorbește la respectivele locuri.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andreu Șaguna”, cu finea anului școlar 1895/96.

Onorată societate!

Devisa secolului de față e lumină și știință.

Tote poporele tind ca să ajungă la putere, la puterea cea mai mare, care astăzi consistă în știință și lumină. Toți vreau să se lumineze, pentru că toți sunt convinși, că nu mai singura și eterna lumină potta să ridice, să-i perfecționeze, să-i fericescă, numai cultura este garanța trăinicie și vigorei ori-cărui popor pe lume.

Progresul uimitor realizat în timpul din urmă pe câmpul frumos al culturi universale are a se mulțami în cea mai mare parte faptului, că omienii în urma experienței făcute în decursul vekerilor s'au convins, că succese durabile și folose strălucite se pot realiza numai prin întruinirea mai multor puteri singurate în societăți și reuniuni cu deosebite tendințe. Precum în organism fiziologic organele singurate ținute întru o continuă funcționare în favoarea întregului organism și ele se întăresc, așa și prin întruiniri în sfera morală și materială cunoscințele, activitatea și forțele singurate devin un bun comun al tuturor.

Ca toate poporele culte, așa și poporul român iubitor de progres, a priceput vocea timpului, a dat mult doritul semn de viață culturală, grupându-se tineri și bătrâni cu inimi bărbate în jurul sanctuarelor culturale a reuniunilor și societăților de tot felul, hotărâți a-și pune puterile intelectuale și materiale în serviciul culturi și al civilizațiunei.

În corôna de societăți culturale, ce le formază tinerimea română, ocupă un loc de frunte și societatea de lectură „Andreu Șaguna”.

S'au împlinit acum 28 ani, de când antecesorii noștri pătrunși de însemnătatea societăților și rvinitori de onoarea și mărirea națiunei, au înființat societatea „Andreu Șaguna”, lăsându-o moștenire următorilor lor, teologilor și pedagogilor din seminarul „Andreian”. Și e frumos a vedea a dă, cum se grupază în jurul acestei societăți tinerimea ce are și dea pe aicești preoți și învățători ai arhidiecesei noastre, cu mult dor și sete de a culege, ca și albina, știința și cunoscințele pe cari ea i le potta oferi.

Societatea „Andreu Șaguna” — și a cize influința ei salutară — lucră cu necontenire la întărirea în cultură națională, la realizarea devisei: „Lumină și știință”, cultivând în membrii ei simțimentele bune și bunele deprinderi, și îndemnându-i să lucreze nu numai pentru folosul singuraticilor și pentru sine, ci în cure și pentru folosul comun. Și cum dălele curg și cu interesele noastre culturale pretind tot mai înțepită lucrare, scopul ei pare și mai măreț, tot mai multe par da torințele, ce ea impune membrilor ei și cari toate trebuie împlinite cu sumpătate până la una, ca deplină să-i fie isbânda culturală, fericirea poporului român ai cărui luminări membrii societății „Andreu Șaguna” vor avea să fie.

Premiind acestea, prezentăm onoratei societăți raportul general despre activitatea ei în decursul an. școl. 1895/96 și despre starea ei din prezent.

1. Activitatea societății ca atare.

A) În general.

Societatea în ședința sa de constituire ținută în ziua de 15 Septembrie și condusă de dl director seminarial Dr. Remus Roșca, s'a constituit în modul următor:

Președinte: Dr. Petru Șpan, prof. sem.; vice-președinte: Victor Păcală, cleric anul al III-lea; Redactor al foiei „Musa”: Ioan Pop cl. a. al III-lea; controlor: Ilie Pop, înlocuit mai târziu prin Romul Gomboș, cl. anul al III-lea; arhivar și notar al corespondințelor: Ioan Dordea, cl. an. al III-lea; notar pentru ședințe: Ioan Dobre, cl. an. al II-lea; bibliotecar: George Ghețe, cl. a. al II-lea; vice-bibliotecar: Teofil Caliman, ped. anul I.; cassar: Vasile Giurgiu, cl. a. I.

Membrii în comitet resp. comisiunea literară:

Gregoriu Manițiu, cl. a. al III-lea; Lazar Bera, cleric a. al III-lea; Vincențiu Orosan, cl. an. al II-lea; Iacob Manuil, cl. anul al II-lea; Ioan D. Șortan, cl. a. I.; Dionisiu Roman, înlocuit prin Lazar Tritean, cl. anul I.; Ioan Pavel, ped. a. al III-lea; Constantin Cristiu, ped. a. al II-lea.

Astfel constituită societatea a ținut pentru pertractarea afacerilor sale 19 ședințe; dintre acestea una de constituire, 15 ordinare, și 3 extraordinare, parte literare și administrative, după cum s'a ivit necesitatea. 13 din acestea s'au ținut sub conducerea președintelui ord. Dr. Petru Șpan, er 5 sub preșidiul vice-președintelui Victor Păcală. Pe lângă acestea societatea a mai ținut o ședință festivă în presara dălei sf. Andreiu, în memoria „Marelui Andreiu”, cu care ocaziune a rezultat un venit de 76 fl. 94 cr. în favorul fondului societății.

În ceea-ce privește conclusele mai însemnate ale societății în număr de 19 acelea ating mai ales cestiuni literare și administrative.

Tote conclusele aduse s'au executat afară de două rămânând a se executa în viitor.

Numărul membrilor societății cu finea acestui an a fost de 137, dintre cari 135 ordinari și 2 extraordinari. Comparând numărul membrilor din acest an cu cel din anul trecut rezultă un plus de 34 membrii.

B) În special.

Apiciind activitatea societății în special aceea o putem împărți în literară și administrativă.

a) Afaceri literare.

Ca corporațiune literară societatea a discutat asupra alor 14 lucrări literare elaborate de diferiți membrii ai societății, parte în prosă, parte în poezie. Tote acestee lucrări au fost însoțite de criticele comitetului și ale societății.

Elaboratele din prosă, cari după caracterul lor aparțin parte teologiei și literaturii, parte istoriei au fost toate lucrări originale. Dintre lucrări admise de comitet și societate s'au indus în fôia „Musa” 9, er 3 deși au fost primite nu s'au putut induce nefiind înaintate la timpul său redacțiunii.

În decursul anului s'au declamat în ședințele societății 26 poezii de diferiți autori, cu 8 mai mult ca în anul trecut, semn învedereat, că activitatea societății a mers progresând.

În ceea-ce privește piesele literare de asemenea se potta constata un sporiu de 4 piese față cu anul precedent.

b) Afaceri administrative.

Relativ la afacerile administrative ne mărginim a relata în deosebi: Regularea și arangiarea cărților aflătoare în biblioteca societății și a foilor din sala de lectură. Abia în anul de față a fost dată puțința unei arangeri mult puțin suficientă a cărților. Compactarea celor mai multe cărți broșurate și foi literare nouă și vechi precum și înmulțirea mobilierului, care răspundea unei trebuințe adănc simțite s'au îndeplinit în decursul acestui an. (Va urma.)

Din public. *)

Dare de sémă și mulțamită publică.

Comitetul „Reuniunei femeilor române din Sibiu” aduce mulțamită publică următorilor domni și dăme, cari au binevoit să sprijinescă reuniunea prin contribuiri dlor:

Cu lista dnei Maria Indrieș soție de notar în Boița, dela dămele și domni: Elena Radu Istrate, economă în Boița 1 fl., Maria Ion Bratilesco, econ. în Boița 1 fl., Bădiă Elena, economă 20 cr., Ana Bratilesco 50 cr., Leulia Paraschiva Moșia 50 cr., Ana Elisei Bălăban 1 fl., Maria Cloaie 150 cr., Ana Toma Costea 50 cr., Maria Indrieș 2 fl., Bobeș Ioan Stoia 50 cr., Ioan Druhora, învățătoriu 1 fl., Nicolau Șoldea 50 cr., Constantin Vulcan, inv. 50 cr., Ioan Lodabă Maitor 20 cr. total 10 fl. și 90 cr.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă.

Loterie.

Mercuri, în 15 Iuliu n. 1896.

Brünn: 82 47 56 25 22

Nr. 284 Scol.

[65] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scările confesionale greco-orientale din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Petrifalău, cu salariu de 300 fl. cuartir și grădină.

2. Căcova, cu salariu de 300 fl. și adevă 60 fl. din cassa comună, 140 fl. din repartitiune, și 100 fl. ajutoriu dela stat și cuartir.

3. Berghin, cu salariu de 300 fl. și adevă 196 fl. în bani, și 104 în naturalii (dela 131 familii câte o ferdelă de cucuruz sfărmit) cuartir și grădină.

4. Șugag, cu salariu anual de 300 fl. care se solvesce în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, cuartir liber, 10 fl. pentru grădină și 10 fl. pentru lemne de încălzit.

5. Ohaba, două posturi, cu salariu de 300 fl; cuartir și grădină și câte 1 stânjin de lemne de încălzit;

6. Pianul de jos, două posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl. ce se solvesce în rate treilunare anti-

cipative din cassa bisericeii, cuartir în edificiul scării și lemnele trebuincioase.

7. Pianul de sus, cu salariu anual de 300 fl. ce se solvesce în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, cuartir și grădină.

8. Răchita, cu salariu anual de 300 fl. din alodiul comună și cuartir.

9. Deal, un post de adjunct de învățător cu salariu anual de 200 fl. cuartir și grădină.

Aceia, cari vor fi aleși la posturile acestea învățătoresci sunt îndatorați a ține Dumineca și sârbătorea strănă în biserică și a cânta cu copii la sânta liturghie.

Petenții au a-și înainta cererile concursuale, instruite conform normelor din vigore, până la termenul susindicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 28 Maiu 1896.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective. Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean,
adm. prot.

[66]

1-3

CONCURS.

Pentru întregirea alor două posturi învățătoresci la scările elementară

gr.-or. din Sebeșul săsesc se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Salariul împreună cu fie care dintre posturile acestea este 400 fl. și cuincuenalele legale.

Salariul, în cari sunt computate și cuartirul și grădina, se solvesce în rate lunare anticipative din cassa bisericeii.

Cei cari vor fi aleși, sunt datori a ține Dumineca și sârbătorea strănă în biserică și a cânta cu copii la s. liturghie.

Cei cu cunoscințe musicale vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa posturile acestea sunt poștiți a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătore în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, și au a-și înainta cererile concursuale instruite conform normelor din vigore, până la termenul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 7 Iuniu, 1896.

In conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean,
adm. prot.

542/896

[63] 3-3

CONCURS.

La scările noastră confesională gr. or. din Tălmăcel devenind vacante două posturi de învățători, pentru întregirea acestora se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Tel. Rom.“

Cu fie-care din aceste posturi pe lângă cuartir în natură este împreună un salariu anual de 300 fl., care se va solvi anticipative în rate lunare din cassa alodială.

Reflectanții la aceste posturi vor avé a-și așterne suplicile concursuale instruite în sensul normelor în vigore la oficiul protopresbiteral al Sibiiului în termenul deschis, atrăgându-se atențiunea la dispozițiunile noului regulament congresual pentru organizarea învățământului în scările populare votat la 14/26 Maiu 1895 partea a VII. A „instituirea învățătorului §§. 56—74“.

Învățătorii aleși vor fi obligați a ține în Dumineci și sârbători una din stranele din biserică.

Sibiiu, 19 Iuniu 1896.

In conțelegere cu comitetul parochial.

I. Papiu,
protopresb.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1896.

Budapesta — Predeal									
Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat
10. —	8.05	—	8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.40	7. —
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	3.37
1.33	5.48	—	11.33	12.55	P. Ladány	↑	12.03	3.56	1.19
3.42	7.08	—	1.48	2.11	Oradea-mare	↑	—	2.37	11.04
3.58	7.15	—	2.06	2.18	Mező Telegd	↑	—	2.30	10.44
4.38	7.48	—	3.03	2.50	Rév	↑	—	2.01	10.07
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Bratca	↑	—	1.34	9.30
5.43	—	Tren míst	4.06	—	Ciucia	↑	—	—	9.10
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Huiedin	↑	5.48	12.52	8.32
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Ghirbău	↑	4.59	12.20	7.54
8.07	—	5.05	6.24	—	Cluj	↑	—	6.54	—
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	Apahida	↑	3.18	—	—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Ghirău	↑	2.23	11.01	6.13
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Cucerdea	↑	—	10.45	5.24
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Ujóra	↑	—	—	5.02
10.42	12.57	—	11.25	7.52	Vințul-de-sus	↑	—	—	3.47
11.01	1.09	—	11.49	—	Aiud	↑	—	9.24	3.01
11.09	1.09	—	11.59	—	Teiuș	↑	—	8.54	3.06
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Crăciunel	↑	—	—	3.06
11.48	1.54	—	12.55	8.33	Blaș	↑	—	8.06	1.55
12.05	—	—	1.36	8.38	Micăsasa	↑	—	7.59	1.29
12.33	—	—	2.08	—	Copșa-mică	↑	—	—	12.52
12.47	—	—	2.27	9.09	Mediaș	↑	—	—	12.32
1.18	—	—	3.11	—	Elisabetopol	↑	—	—	12.40
1.34	—	—	3.31	9.42	Sighișoara	↑	—	—	12.45
2.13	—	—	3.46	9.44	Hașfalău	↑	—	—	12.16
2.32	—	—	4.03	9.59	Homorod	↑	—	—	11.56
3.04	—	—	4.45	10.22	Agostonfalva	↑	—	—	11.17
3.40	—	—	5.27	10.51	Apaia	↑	—	—	9.18
4.03	—	—	6.12	11.12	Feldioara	↑	—	—	8. —
5.34	—	—	7.59	12.26	Brașov	↑	—	—	10.03
6.12	—	—	8.87	12.58	Timiș	↑	—	—	9.25
6.41	—	—	9.07	1.15	Predeal	↑	—	—	9.01
7.16	—	—	9.38	1.34	București	↑	—	—	8.28
8. —	—	—	10.25	2.09			—	—	—
11. —	—	—	—	2.19			—	—	—
—	12.26	—	—	3.01			—	—	—
—	1.11	—	—	3.31			—	—	—
—	8.30	—	—	9.30			—	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat
—	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10. —	Budapesta	↑	7.20	1.10	6.10
—	—	10.56	3.49	1.05	Szolnok	↑	4.14	11.19	2.53
—	—	3.55	6.52	6.05	Arad	↑	11.20	8.18	9.35
—	—	—	—	—	Glogova	↑	10.50	8.08	8.55
—	2.30	4.30	7.02	6.30	Győr	↑	—	—	6.45
—	2.44	4.42	—	6.41	Pauliș	↑	10.38	—	8.43
—	3.14	5.04	—	7.01	Radna-Lipova	↑	10.14	—	8.18
—	3.31	5.15	—	7.12	Conop	↑	10. —	—	8.05
—	3.58	5.33	7.46	7.28	Bérvava	↑	9.46	7.29	7.52
—	4.30	5.57	—	7.51	Soborșin	↑	9.15	—	7.22
—	4.50	6.18	—	8.07	Zam	↑	8.57	—	7.05
—	5.40	6.58	8.48	8.47	Gurasada	↑	8.15	6.34	6.25
—	—	7.27	9.07	9.16	Ilia	↑	7.41	6.08	5.50
—	—	7.53	—	9.42	Branicea	↑	7.16	—	5.23
—	—	8.08	9.31	9.05	Deva	↑	7.06	5.45	5.13
—	—	8.26	—	10.16	Simeria (Piski)	↑	6.43	—	4.49
—	—	8.52	9.57	10.42	Orăștia	↑	6.20	5.19	4.25
—	—	9.06	10.08	11.11	Șibot	↑	6.05	5.07	4.10
—	—	9.24	10.37	11.36	Vințul de jos	↑	5.45	4.39	3.31
—	—	10.40	—	11.57	Alba-Iulia	↑	4.55	—	3.10
—	—	10.40	—	12.19	Teiuș	↑	4.31	—	2.49
—	—	10.54	11.17	12.32			4.11	3.57	2.28
—	—	11.30	11.40	1.05			3.43	3.33	1. —

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Orient. Espres	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Orient. Espres	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat
8.36	11. —	9.05	9.35	4. —	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20
Vineri	—	—	—	—	Budapesta	↑	6.45	10.25	2.10
1.30	8.30	2.30	7. —	10.40	Timișoara	↑	9.25	—	9.01
6.39	5.52	8.02	5.49	—	Caransebeș	↑	8.09	7.14	8.55
6.47	—	8.10	7.15	—	Băile Herculane	↑	5.15	4.15	—
—	—	10.29	10.32	—	Verciorova	↑	2.37	—	4.40
11.05	—	12.30	1.09	—	București	↑	12.50	—	3.40
11.45	—	1.20	2.39	—			11.25	—	7. —
10.55	—	11.40	6.25	—			—	—	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.									
Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst
—	2.30	8.10	3.11	10.59	Cucerdea	↑	7.45	2.36	8.31
—	3.19	8.51	3.52	11.40	Lădoș	↑	7.07	1.58	7.43
—	5.12	10.27	5.26	1.14	Oșorheiu	↑	5.34	12.25	5.50
—	5.40	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	—	9.20	5.04
—	7.14	12.16	7.14	—			—	7.54	3.30

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș									
Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst	Tren de povară	Tren de míst
—	4.45	2.20	11.55	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	12.35	6.25
—	5.18	2.50	12.21	7.41	Șeica mare	↑	9.08	12.11	6.02
—	6.02	3.27	12.58	8.21	Lămnăș	↑	8.37	11.32	5.32
—	6.35	3.57	1.25	8.50	Ocna	↑	8.11	11.01	5.07
—	7.01	4.19	1.48	9.15	Sibiiu	↑	7.44	10.30	4.40
—	—	4.34	2.05	—	Șelimer	↑	7.29	8.57	—
—	—	4.47	2.18	—	Vestem	↑	7.17	8.45	—
—	—	5.04	2.36	—	Tălmăciu	↑	7.01	8.25	—
—	—	5.26	3.01	—	Sebeșul sup.	↑	6.42	8.04	—
—	—	5.42	3.18	—	Avrig	↑	6.21	7.36	—
—	—	6.16	3.58	—	Porumbacul inr.	↑	6.02	7.16	—
—	—	6.41	4.22	—	Cărtășoara	↑	5.25	6.40	—
—	—	7.07	4.50	—	Arpașul inf.	↑	5.01	6.13	—
—	—	7.25	5.10	—	Viștea inf.	↑	4.52	6.02	—
—	—	7.45	5.33	—	Beșimbav	↑	4.24	5.32	—
—	—	7.55	5.44	—	Sâmbăta inf.	↑	4.14	5.19	—
—	—	8.15	6.06	—	Făgăraș	↑	3.58	5.02	—
—	—	8.42	6.35	—			3.28	4.30	—

Notă: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceta din sus în jos, cele însemnate în dreapta a se ceta din jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.